

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	10
I. Συνομιλίες μεταξύ του Tang Taizong και των υπουργών του	15
1. Περί του αυτοκρατορικού αξιώματος	16
2. Περί ανθρώπινων πόρων	26
3. Περί ηθικού χαρακτήρα και φυσικού χαρίσματος	36
4. Περί διοίκησης	44
5. Περί διαμαρτυρίας	62
6. Περί αρετών	78
7. Περί της τέχνης του πολέμου	88
8. Περί εγκλημάτων και τιμωρίας	104
9. Περί ολιγάρκειας.	118
10. Περί της ανόδου και της πτώσης μιας αυτοκρατορίας	126
11. Περί ανατροφής και εκπαίδευσης των επόμενων γενεών	140
12. Περί υστεροφημίας	152
II. Η εκπληκτική ζωή του Tang Taizong	163
ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ	205
ΔΥΝΑΣΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΙΝΕΖΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	207

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δυναστεία των Tang, μία από τις μακροβιότερες δυναστείες της κινεζικής ιστορίας (618-907), χαιρετίζεται από τους ιστορικούς ως η χρυσή εποχή της Κίνας. Φυσικά, η δυναστεία αυτή δεν δημιουργήθηκε τυχαία. Όφειλε πάρα πολλά στις συνειδητές προσπάθειες του αυτοκράτορα που την ίδρυσε, του Tang Taizong.

Ο Taizong είναι ένας από τους σπουδαιότερους ηγεμόνες της Ιστορίας, εφάμιλλος του Αυγούστου, του Τζένγκις Χαν και του Ναπολέοντα – μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις τα επιτεύγματά του ξεπερνούν τα δικά τους. Υπό την ηγεσία του Taizong, η Κίνα έγινε η μεγαλύτερη και ισχυρότερη χώρα. Κατά την περίοδο της ηγεμονίας του, παρατηρείται πλήθος ευφυών, πρωτοποριακών και τολμηρών επιτευγμάτων, τα οποία έθεσαν υψηλά στάνταρντ για όλους τους ηγεμόνες που θα

ακολουθούσαν. Μεταξύ των επιτευγμάτων που κάνουν τον Ταϊζονγκ ξεχωριστό είναι:

- Συγκέντρωσε γύρω του μια ομάδα συμβούλων πριν ακόμα καταλάβει τον θρόνο σε ηλικία είκοσι οκτώ ετών.
- Ήταν προικισμένος διοικητής και επέβλεπε όλες τις σημαντικές πολιτικές και εκτελεστικές αποφάσεις στην Αυλή του.
- Ήταν αριστοτέχνης στρατηγός, που οδήγησε τα στρατεύματά του σε νίκες κατά των Τούρκων – απόγονοι του Αττίλα του Ούννου– και άνοιξε και πάλι τον δρόμο του μεταξιού.
- Σκότωσε χίλιους πολεμιστές του εχθρού μόνος του.
- Ήταν εξαιρετικά πολυσιδής: τοξότης, κυνηγός, ιππέας, ποιητής, συνθέτης και καλλιγράφος.
- Επέτρεψε την είσοδο του χριστιανισμού και του ισλαμισμού στην Κίνα για πρώτη φορά· εμμέσως αυτός ήταν ο λόγος που ο βουδισμός ρίζωσε στο Θιβέτ.
- Φαίνεται ότι ήξερε πώς να επιλέγει σύζυγο: η αυτοκράτειρά του ήταν μία από τις πιο σοφές και ενάρετες γυναίκες στην Ιστορία.
- Προσπάθησε να δημιουργήσει μια ισχυρή, ευημερούσα και μακρόβια αυτοκρατορία και είχε θεαματικά αποτελέσματα.

Ο Tang Taizong και ο κύκλος των προικισμένων υπουργών του έκαναν πολλά συμβούλια, όπου συζητούσαν ποιος ήταν ο καλύτερος τρόπος διακυβέρνησης και προαγωγής της μακροβιότητας της δυναστείας. Οι περισσότερες συνομιλίες τους καταγράφηκαν και αργότερα συγκεντρώθηκαν σε μια ανθολογία με τίτλο *Το Διοικητικό Εγχειρίδιο Zhenguan*. Από τότε το βιβλίο αυτό έχει γίνει ένα από τα κλασικότερα έργα με θέμα την ηγεσία, το μάνατζμεντ και την πολιτική τέχνη. Έχει μεταφραστεί στα κορεατικά, στα ιαπωνικά, στα μογγολικά και στις γλώσσες των εθνοτικών ομάδων Khitan, Jurchen και Tangut. Το διάβαζαν μανιωδώς οι ηγέτες της Κίνας και άλλων ασιατικών κρατών – ηγεμόνες όπως ο Μογγόλος κατακτητής Κουμπλάι Χαν, ο Ιάπωνας σογκούν Tokugawa και ο αυτοκράτορας των Qin Qianlong. Στις μέρες μας, η σκέψη του Taizong μελετάται με ζήλο από διευθυντές επιχειρήσεων και κυβερνητικά στελέχη σε όλη την Ασία. Είναι καιρός να μοιραστούμε τις σκέψεις του αυτοκράτορα και με όσους ζουν σε άλλα σημεία του κόσμου.

Εκούσια ή ακούσια, οι ηγέτες των ημερών μας – ανεξαρτήτως του τι είδους οργανισμού ηγούνται – συχνά επωμίζονται τον ρόλο του «ηγεμόνα». Στην πολιτική το αυτοκρατορικό αξίωμα ανήκει στο παρελθόν. Ωστόσο, ένας εκλεγμένος ηγέτης σε πολλές περιπτώσεις κατέχει την ίδια σχεδόν εξουσία στο κράτος του με έναν αυτοκράτορα. Και φυσικά, οι ηγέτες επιχειρήσεων και οι εταιρικοί μάνατζερ είναι ηγεμόνες του δικού τους

κόσμου. Υπάρχουν ηγεμόνες σχεδόν σε κάθε τομέα, για παράδειγμα:

Ο πρόεδρος μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης είναι ο ηγεμόνας της.

Ο επικεφαλής ενός φιλανθρωπικού ιδρύματος είναι ο ηγεμόνας του.

Ο διευθυντής του σχολείου είναι ο ηγεμόνας του.

Ο δάσκαλος είναι ο ηγεμόνας της τάξης του.

Ο προπονητής είναι ο ηγεμόνας της ομάδας.

Ο διευθυντής ορχήστρας είναι εκείνος που την ηγεμονεύει.

Ο υπολοχαγός είναι ηγεμόνας της διμοιρίας του.

Ο ιερέας είναι ηγεμόνας της τοπικής εκκλησίας.

Οι γονείς είναι ηγεμόνες της οικογένειάς τους.

Και η λίστα δεν σταματάει εδώ. Μπορεί σε μια κατάσταση να είστε ο ηγεμόνας που εξουσιάζει, ενώ σε μια άλλη να είστε ο εξουσιαζόμενος. Μπορεί να είστε ταυτόχρονα εξουσιάζων και εξουσιαζόμενος. Ή μπορεί να είστε ένας εξουσιαζόμενος που φιλοδοξεί να γίνει εξουσιάζων.

Είτε κυβερνούν μια χώρα είτε διαχειρίζονται μια εμπορική εταιρεία, είτε είναι επικεφαλής μια ομάδας είτε λειτουργούν ως πρότυπα, οι «ηγεμόνες» έχουν τεράστια εξουσία πάνω στους ανθρώπους και στους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους. Ασκούν μεγάλη επιρροή στην κοινωνία, στο περιβάλλον και στην κοινότητα

στην οποία δραστηριοποιούνται. Και αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, που είναι παρόμοια με εκείνα που μπορεί να αντιμετωπίζε ένας αυτοκράτορας κατά την αρχαιότητα.*

Πολλά βιβλία έχουν γραφτεί για την ηγεσία και το μάνατζμεντ. Το συγκεκριμένο βιβλίο είναι ξεχωριστό γιατί δεν αποτελεί μια παράθεση συμβουλών. Αντιθέτως, πρόκειται για μια ανθολογία συνομιλιών μεταξύ του Tang Taizong και των υπουργών του. Και επειδή η μακροβιότητα της δυναστείας Tang θεωρούνταν πάντα τεκμήριο της σοφίας του Taizong, οι αρχές που θα αποκαλύψουμε εδώ έχουν αντέξει στη δοκιμασία του χρόνου.

Το *Η Τέχνη τού να Ακούς* είναι ένα εγχειρίδιο φωτισμένης ηγεσίας για όποιον βρίσκεται σε θέση εξουσίας και προσφέρει απαντήσεις σε πολλά σύγχρονα ερωτήματα ηγεσίας, όπως:

- πώς να αποκτήσετε αυτογνωσία
- πώς να αξιολογείτε τους ανθρώπους
- πώς να διαχειρίζεστε τη σχέση μεταξύ ηθικού χαρακτήρα και χαρίσματος
- πώς να ασκείτε την ηγεσία σας
- πώς να βελτιώσετε την οργανωτική αποτελεσματικότητά σας

* Ο συγγραφέας αναγνωρίζει τον ρόλο των γυναικών σε όλες τις σφαίρες της σύγχρονης ζωής και ζητά από τον αναγνώστη να δείξει κατανόηση για τη χρήση αρσενικών αντωνυμιών σε αυτό το βιβλίο.

- πώς να εφαρμόσετε την τέχνη του πολέμου
- πώς να αποκτήσετε μακρόχρονη επιτυχία

Αυτό το βιβλίο φέρνει τη σοφία του Ταϊζονγκ στο αναγνωστικό κοινό της Δύσης – σοφία που έχει μελετηθεί και δοκιμαστεί για παραπάνω από χίλια χρόνια. Στις σελίδες που ακολουθούν έχουν επιλεγεί αποσπάσματα από τις συνομιλίες του αυτοκράτορα με τους υπουργούς του και έχουν οργανωθεί σε δώδεκα θεματικές ενότητες. Αποτελούν τα πιο εκλεκτά μέρη αυτής της ανθολογίας. Τα δώδεκα κεφάλαια ακολουθεί μια σύντομη βιογραφική διήγηση, που σκιαγραφεί την εκπληκτική ζωή και τον εξαιρετικό χαρακτήρα του Ταϊζονγκ. Στα μυστικά της επιτυχίας της δυναστείας Tang θα ανακαλύψετε τα μυστικά όλων των σπουδαίων μακροχρόνιων επιτευγμάτων.

Και επειδή το επώνυμό μου είναι συμπτωματικά το ίδιο με το όνομα της δυναστείας που ίδρυσε ο Ταϊζονγκ,* έχω έναν επιπλέον λόγο να αισθάνομαι ικανοποίηση που θα σας μυήσω στη σοφία του.

* Tang Taizong (598-649 μ.Χ.): Tang είναι το όνομα της δυναστείας και το Ταϊζονγκ είναι ο αυτοκρατορικός του τίτλος. Το κανονικό του όνομα ήταν Li Shimin.

**I. ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΤΑΝΓ
ΤΑΙΖΟΝΓ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ**

1

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ
ΛΕΙΩΜΑΤΟΣ

Ένα σπουδαίο άτομο προσελκύει σπουδαίους ανθρώπους και ξέρει πώς να τους κρατήσει ενωμένους.

–Γκαίτε*

ΟTaizong έγινε αυτοκράτορας όταν ήταν είκοσι οκτώ ετών. Η ζωή του μπήκε σε νέα φάση. Αφιερώθηκε με ζήλο στην εκμάθηση των καθηκόντων του.

Ωθούμενος εν μέρει από το ότι χρειαζόταν βοήθεια για να κυβερνήσει τη χώρα και εν μέρει από την επιθυμία του να είναι αποτελεσματικός ηγεμόνας, συγκέντρωσε γύρω του μια ομάδα σοφών και αφοσιωμένων συμβούλων με εντελώς διαφορετικό υπόβαθρο. Είχε πολλές εποικοδομητικές συνομιλίες

* Γιόχαν Βόλφγκανγκ φον Γκαίτε (1749-1832): Γερμανός ποιητής, συγγραφέας, επιστήμονας και πολιτικός, που θεωρείται η σημαντικότερη προσωπικότητα των γραμμάτων της σύγχρονης Γερμανίας.

μαζί τους. Ήταν καλός ακροατής, ταπεινός μαθητής, διψασμένος για γνώση και είχε οξεία αντίληψη. Είχε αποδείξει την ικανότητά του στον πόλεμο και τώρα ήθελε να αποδείξει την ικανότητά του στη διακυβέρνηση της χώρας.

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΑΝΓ ΤΑΙΖΟΝΓ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΤΟΥ

Η καρδιά του ηγεμόνα

Νωρίς κατά τη διάρκεια της ηγεμονίας του, ο Ταϊζονγκ είπε στους συμβούλους του: «Ο ηγεμόνας έχει μόνο μία καρδιά, αλλά αυτή γίνεται στόχος πολλών ανθρώπων. Κάποιοι θέλουν να την προσεταιριστούν με την ανδρεία, κάποιοι με την ευγλωττία, κάποιοι με την κολακεία, κάποιοι με την πανουργία και κάποιοι ικανοποιώντας τις επιθυμίες της. Ο ηγεμόνας βάλλεται από όλες τις πλευρές. Όλοι προσπαθούν να του πουλήσουν κάτι για να αποκτήσουν ισχύ και πλούτο. Αν εφησυχάσει έστω μία στιγμή, μπορεί να υποπέσει σε σοβαρό σφάλμα και να αντιμετωπίσει πρόβλημα. Γι' αυτό είναι δύσκολο να είσαι ηγεμόνας».

Το τόξο και το ξύλο

Λίγο μετά την άνοδό του στον θρόνο, ο Ταϊζονγκ είπε στον Χιαο Υι, έναν από τους συμβούλους του: «Μου άρεσε πολύ η τοξοβολία ήδη απ' όταν ήμουν μικρός.

Νόμιζα ότι γνώριζα τα πάντα για τα τόξα. Πριν από μερικές μέρες έλαβα δεκάδες τόξα. Όταν τα έδειξα σε έναν τοξοποιό, μου είπε ότι δεν ήταν καλά. Τον ρώτησα γιατί. Μου απάντησε: “Επειδή η καρδιά του ξύλου δεν είναι ίσια, έτσι και οι φλέβες της είναι λοξές. Παρότι είναι δυνατά, τα τόξα δεν μπορούν να ρίξουν ευθεία”.

»Τότε συνειδητοποίησα πως, παρότι χρησιμοποιούσα τόξα εδώ και τόσα χρόνια, δεν γνώριζα τα μυστικά τους. Έτσι πρέπει να γνωρίζω ακόμη λιγότερα για τη διακυβέρνηση μιας χώρας».

Αυτή η συνειδητοποίηση τον ώθησε όχι μόνο να οργανώνει καθημερινές συναντήσεις με μέλη του υπουργικού συμβουλίου του, αλλά και να επικοινωνεί συχνά με κατώτερους αξιωματούχους, προκειμένου να μαθαίνει περισσότερα για το τι συνέβαινε στη χώρα.

Ευθυτενής στάση

Ο Ταϊζονγκ είπε: «Ο ηγεμόνας πρέπει να συμπεριφέρεται ορθά. Αν στέκει ευθυτενής, η σκιά του δεν μπορεί να είναι στρεβλή. Αν οι ανώτεροι δώσουν το καλό παράδειγμα, οι κατώτεροί τους θα ακολουθήσουν. Κατά τη γνώμη μου, αυτό που καταστρέφει τον ηγεμόνα δεν είναι κάτι εξωτερικό αλλά εσωτερικό. Οι ανεξέλεγκτες επιθυμίες θα βλάψουν το σώμα και τον νου του· η τρυφληότητα θα τον κάνει να παραμελήσει τα καθήκοντά του. Τότε αν πει κάτι λάθος, θα χάσει εντελώς τη στήριξη του λαού».

«Ακριβώς», του απάντησε ο υπουργός Wei Zheng.

«Γι' αυτό οι σοφοί βασιλείς του παρελθόντος ξεκινούσαν πρώτα από την καλλιέργεια του εαυτού τους και προσπαθούσαν να αναπτύξουν τις αρετές και να ξεπεράσουν τις αδυναμίες τους. Αυτή η διαδικασία τους βοήθησε να αποκτήσουν επίγνωση πολλών πραγμάτων και να φέρουν τα καθήκοντά τους εις πέρας».

Αυτογνωσία

Ο Taizong είπε: «Ένας φωτισμένος ηγεμόνας γνωρίζει τις ανεπάρκειές του, έτσι γίνεται σοφότερος. Ένας ανόητος ηγεμόνας προσπαθεί να καλύψει τα σφάλματά του, και έτσι παραμένει στη σκιά».

Κεφαλή και σώμα

Σε ένα υπόμνημά του προς τον Taizong, ο υπουργός Wei Zheng έγραψε: «Ο ηγεμόνας είναι η κεφαλή και οι υπουργοί του τα χέρια και τα πόδια. Όταν λειτουργούν με έναν νου και μια καρδιά, γίνονται ένα σώμα. Το σώμα δεν μπορεί να είναι ολόκληρο αν λείπει κάποιο μέρος του. Η κεφαλή κατέχει την υψηλότερη θέση, αλλά χρειάζεται τα χέρια και τα πόδια για να σχηματίσει το σώμα. Ο ηγεμόνας μπορεί να είναι σοφός, αλλά χρειάζεται τους υπουργούς του για να τον βοηθήσουν να διακυβερνήσει τη χώρα».

Προτού μιλήσεις

Ο Du Zhenglun ήταν ο ιστορικός της Αυλής και δουλειά του ήταν να καταγράφει όλα όσα έλεγε και έκανε ο αυτοκράτορας.

Ο Taizong του είπε: «Προτού πω οτιδήποτε στις καθημερινές ακροάσεις μου, θα σκεφτώ πώς μπορεί να αντιδράσουν οι άνθρωποι στα λόγια μου».

Ο Du Zhengjun απάντησε: «Τα λόγια σας, Μεγαλειότητα, δεν θα έχουν επιρροή μόνο εδώ και τώρα, αλλά θα αποτελούν αντικείμενο στοχασμού και για τις μελλοντικές γενιές».

Ο Taizong συνέχισε: «Αν ένας κοινός άνθρωπος πει κάτι εσφαλμένο, μπορεί να του φέρει ντροπή. Αν ο ηγεμόνας μιλήσει εσφαλμένα, οι συνέπειες μπορεί να είναι καταστροφικές. Είναι κάτι που θα κρατάω πάντα στον νου μου».

Πρέπουσα σεμνότητα

Ο Taizong ζήτησε τη συμβουλή του ξακουστού λόγιου του κομφουκιανισμού Kong Yingda. «Τα *Ανάλεκτα** λένε: “Όσοι έχουν χάρισμα πρέπει να μάθουν από εκείνους που δεν έχουν. Όσοι γνωρίζουν πρέπει να μάθουν από εκείνους που δεν γνωρίζουν. Αν έχεις χάρισμα, να φέρεσαι σαν να μην έχεις. Αν έχεις γνώση, να φέρεσαι σαν να μην έχεις”. Τι σημαίνει αυτό;»

* Τα *Ανάλεκτα* είναι ένα από τα τέσσερα κυριότερα βιβλία του κομφουκιανισμού. Τα υπόλοιπα τρία είναι: *Η Μεγάλη Μάθηση*, *Η Διδασκαλία της Μέσης Οδού* και το έργο *Μένκιος*. Αυτά τα τέσσερα κείμενα μαζί με τα πέντε κλασικά – *Το Βιβλίο των Αλλαγών*, *Το Βιβλίο των Ασμάτων*, *το Βιβλίο των Τεκμηρίων*, *το Βιβλίο των Τελετών* και *τα Χρονικά της Άνοιξης και του Φθινοπώρου*– αποτελούν τον κανόνα του κομφουκιανισμού.

«Σημαίνει να είσαι μετριόφρων», απάντησε ο Kong Yingda, «ώστε να κατορθώσεις σπουδαία πράγματα. Όσο χαρισματικός κι αν είσαι, μπορείς να βελτιώσεις περισσότερο το χάρισμά σου. Όσο σοφός κι αν είσαι, μπορείς να διευρύνεις τη γνώση σου. Ο ηγεμόνας δεν πρέπει να επιδεικνύει την ευφυΐα του. Αντιθέτως, πρέπει να την κρύβει. Πρέπει να ακούει τις ορθές συμβουλές των άλλων και να μην προσπαθεί να καλύψει τα σφάλματά του. Διαφορετικά, θα εμποδίσει την επικοινωνία με τους κατωτέρους του και θα αποξενωθεί από αυτούς. Κι αυτό δεν θα του φέρει τίποτα καλό».

«Έτσι είναι», συμφώνησε ο Taizong. «*Το Βιβλίο των Αλλαγών* λέει: “Ευλογημένος εκείνος που είναι πάντα ταπεινός”».

Ταπεινοφροσύνη

Ο βασιλιάς Shun και ο βασιλιάς Yu είναι θρυλικοί βασιλείς-σοφοί της Κίνας, που έζησαν περίπου τέσσερις χιλιάδες χρόνια πριν. Ο Taizong τους σεβόταν και τους είχε ως πρότυπα.

Είπε: «Λένε ότι ο Γιος των Ουρανών είναι γεμάτος δύναμη και δόξα και ότι δεν έχει τίποτα να φοβηθεί. Διαφωνώ. Ακριβώς επειδή είμαι ο Γιος των Ουρανών, πρέπει να είμαι ταπεινός και να τρέφω φόβο. Όπως ο βασιλιάς Shun προειδοποίησε τον διάδοχό του, βασιλιά Yu, λέγοντάς του: “Όσο δεν θεωρείς τον εαυτό σου ένδοξο, κανείς δεν μπορεί να σε ανταγωνιστεί· όσο δεν θεωρείς τον εαυτό σου σπουδαίο, κανείς δεν

μπορεί να σε νικήσει”. Οι ουρανοί δείχνουν εύνοια στους ταπεινούς και αποδοκιμάζουν τους υπερήφανους. Ό,τι κι αν πω ή αν πράξω, αναλογίζομαι τα Ουράνια και τους υπηκόους μου. Οι ουρανοί βλέπουν τα πάντα· πώς μπορώ να μη φοβάμαι; Οι υπήκοοί μου με παρακολουθούν συνεχώς· πώς μπορώ να μην είμαι προσεκτικός; Αυτό που με απασχολεί είναι ότι οι πράξεις και τα λόγια μου μπορεί να μην αποσπάσουν την εύνοιά τους».

Ο υπουργός Wei Zheng απάντησε: «Όπως λέει το ρητό: “Υπάρχουν πολλά καλά ξεκινήματα, αλλά λίγα καλά τελειώματα”. Ελπίζω, Μεγαλειότατε, να είστε πάντα ταπεινός, συνετός και προσεκτικός. Τότε η καλοτυχία της δυναστείας θα διατηρηθεί».

Χαρακτηριστικά ενός καλού ηγεμόνα

Ο Ταϊζονγκ είπε στον διάδοχο του θρόνου ότι ο καλός ηγεμόνας πρέπει να πληροί κάποια βασικά κριτήρια.

«Ο ηγεμόνας είναι το πρόσωπο που σέβεται ο λαός. Πρέπει να εμπνέει δέος και εκτίμηση. Πρέπει να βάζει το συμφέρον του λαού πρώτο. Πρέπει να είναι ανεκτικός και μεγαλόψυχος, ώστε να τον κρατά ενωμένο. Πρέπει να είναι ακριβοδίκαιος στις αποφάσεις του. Πρέπει να συνδυάζει την εξουσία με την καλοσύνη. Πρέπει να είναι ταπεινός και επιμελής. Πρέπει να φέρεται στους γονείς του με την αφοσίωση που αρμόζει σε έναν γιο και στους υπουργούς του με σεβασμό. Πρέπει να εξασκεί την αρετή και την ηθικότητα».

ΤΙ ΜΑΣ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ Ο ΤΑΝΓ ΤΑΙΖΟΝΓ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΟΥ

Για να γίνει σπουδαίος ηγεμόνας, ο Ταϊζονγκ γνώριζε πολύ καλά ότι έπρεπε να ξεπεράσει τις αδυναμίες του και να ελέγξει τις επιθυμίες του. Για να το πετύχει αυτό, έπρεπε να αποκτήσει αυτογνωσία. Αυτό το κατόρθωσε μέσω της αυτοεξέτασης, καθώς και παρατηρώντας τους άλλους, που, όπως έλεγε, ήταν σαν ένας καθρέφτης όπου έβλεπε τον εαυτό του.

Κατανοούσε ότι οι επιθυμίες του μπορεί να επισκίαζαν το όραμά του, να προκαλούσαν σύγχυση στο μυαλό του και να θόλωναν την κρίση του, ωθώντας τον σε σφάλματα, τις συνέπειες των οποίων θα έπρεπε να υποστεί. Όμως αν μπορούσε να ξεπεράσει τις αδυναμίες του και να απελευθερωθεί από τις επιθυμίες, οι συνέπειές τους θα εξαλείφονταν.

Όπως είπε ο Αριστοτέλης, η αυτογνωσία είναι η απαρχή όλης της σοφίας. Ένας ηγέτης με αυτογνωσία είναι φωτισμένος γιατί η αυτογνωσία οδηγεί στην εσωτερική αλλαγή· η εσωτερική αλλαγή οδηγεί σε εξωτερικές αλλαγές· κι αυτές θα σας βοηθήσουν να γίνετε επιτυχημένος ηγέτης.

Ακολουθεί μια ιστορία αυτογνωσίας από την προσωπική μου ζωή. Παλιότερα ήμουν ανυπόμονος χωρίς να το καταλαβαίνω. Μια μέρα, σε ένα δείπνο, έτυχε να

καθίσω δίπλα σε έναν χειρομάντη που έλεγε ότι μπορούσε να διακρίνει τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας κάποιου κοιτάζοντας την παλάμη του. Φυσικά, ήμουν επιφυλακτικός, αλλά τελικά του έδωσα το χέρι μου. Το πρώτο πράγμα που είπε ήταν πως ήμουν ανυπόμονος. Έμεινα έκπληκτος. Τότε συνέβη κάτι ανεξήγητο: βίωσα μια επιφοίτηση – ήξερα εκείνη τη στιγμή ότι δεν θα ήμουν πια ανυπόμονος. Το δαιμόνιο αυτό είχε φύγει από μέσα μου και το ξόρκι είχε σπάσει. Προς έκπληξή μου έπειτα από λίγο καιρό με επαινούσαν για την υπομονή μου.